

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський національний університет імені Івана Франка

*Рекомендовано до друку
Вченою радою фізичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол № 1 від 22.02.2012 р.*

Я. І. Шоп

Уклав Ярослав Іванович Шоп

БІБЛІОГРАФІЯ

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ

Методичні рекомендації
для студентів фізичного факультету

БІБЛІОГРАФІЯ. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ

Методичні рекомендації
для студентів фізичного факультету

Львів
ЛНУ імені Івана Франка
2012

© Шоп Я.І., 2012
© Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012

ЗМІСТ

Передмова	4
Бібліографія	5
Список використаних джерел	15
<i>Додаток</i> . Приклади оформлення бібліографічного опису	17

ПЕРЕДМОВА

Студенти фізичного факультету беруть участь у різних формах наукової роботи починаючи з молодших курсів. Наукові гуртки, робота в наукових лабораторіях факультету, виконання та захист курсових робіт, дипломних робіт спеціалістів та магістрів, участь у наукових студентських конференціях з доповідями, подання тез та статей до друку — усі ці форми неодмінно передбачають роботу з літературою. Важливим етапом кожної наукової роботи є, зокрема, її оформлення у вигляді реферату, звіту, статті, доповіді тощо.

Під час написання наукової праці часто завершальним, але дуже важливим етапом усього наукового дослідження є оформлення списку використаних джерел. Зважаючи на зростання ролі електронних ресурсів та їхній глобальний характер, оформлення посилань суттєво впливає на результати пошуку інформації в мережі Internet, тому слід особливу увагу звертати на певні усталені правила. Для полегшення такої праці існує низка державних стандартів, які укладені з урахування міжнародних тенденцій у галузі бібліографії. Основним положенням цієї галузі знань та правилам укладання бібліографічних списків присвячені ці методичні рекомендації.

БІБЛІОГРАФІЯ

Бібліографія — це галузь знань про способи й методи опису друкованих та електронних видань, складання їх покажчиків і оглядів для наукового і практичного використання.

Велике значення має стандартизація бібліографічних записів документів. Це пов'язано з швидким розвитком інформаційно-пошукових систем і практикою обробки національного документо потоку на основі міжнародних стандартів.

В Україні питаннями бібліографії займається Книжкова палата, яка збирає, реєструє і зберігає усі без винятку видання України, готує і видає державні бібліографічні покажчики, проводить наукові дослідження в галузі бібліографії, книгознавства, консервації та реставрації документів тощо.

Бібліографічний список використаних джерел у наукових працях оформляють за певними правилами, регламентованими державними стандартами, зокрема, ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Цей стандарт покликаний забезпечити впровадження сучасних автоматизованих технологій опрацювання документів, ведення інформаційних баз даних; ефективність пошуку та використання документів всіх видів та типів; результативний обмін бібліографічною інформацією між інформаційними службами, бібліотеками, видавцями та книготорговельними організаціями як в середині країни, так і за кордоном.

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 передбачає універсальні правила, спільні для всіх видів опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях: книг, періодичних та багатотомних видань, нормативних та технічних документів, патентів, депонованих рукописів, електронних ресурсів та ін.

Бібліографічний запис — це розгорнута бібліографічна характеристика видання; до його складу входять *заголовок бібліографічного запису* і *бібліографічний опис*, доповнені тими чи іншими елементами: анотацією, класифікаційними індексами, службовою інформацією тощо. Приклад бібліографічного запису наведено в табл. 1. Ступінь повноти бібліографічного запису залежить від мети і задач конкретної установи-укладача бібліографії.

Таблиця 1

Бібліографічний запис

Приклад бібліографічного запису	Назва елементів бібліографічного запису
<p>Шопа Я. І.</p> <p>Електрика та магнетизм. Лабораторний практикум : навч. посіб. / Я. І. Шопа, В. М. Лесівців. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 106 с.</p> <p>Посібник знайомить студентів з основними принципами електричних вимірювань, зберігання та опрацювання результатів. У ньому відображено сучасні тенденції у розвитку експериментальних методів дослідження, які передбачають широке використання комп'ютерної техніки.</p> <p>Для студентів фізичного факультету.</p> <p>УДК 537(076) ББК В33я73-5 Ш 79</p> <p>© Шопа Я. І., 2007</p>	<i>Заголовок бібліографічного запису</i>
	<i>Бібліографічний опис</i>
	<i>Анотація</i>
	<i>Класифікаційні індекси та службова інформація</i>

Заголовок бібліографічного запису — це елемент, розташований перед бібліографічним описом, призначений для впорядкування і пошуку бібліографічних записів. Заголовком може бути прізвище автора, найменування організації, географічна назва, уніфікована назва документу тощо. У переліку наукових праць зазвичай заголовком слугує прізвище та ініціали першого автора.

Бібліографічний опис — це сукупність бібліографічних відомостей про документ чи його складову частину, які необхідні та достатні для їхньої загальної характеристики та ідентифікації.

Бібліографічний опис поділяють на *зони* — структурні одиниці, які містять один або декілька функціонально або змістовно однорідних *елементів* бібліографічного опису. Зони опису відокремлюють одну від іншої крапкою і тире. Вони складаються з обов'язкових та факультативних елементів. Обов'язкові елементи містять бібліографічні відомості, які забезпечують ідентифікацію документа, тому їх наводять у будь-якому описі. Необхідність застосування факультативних елементів визначає бібліографувальна установа.

Існує вісім зон бібліографічного опису:

- назва / відомість про відповідальність;
- видання;
- специфічні відомості;
- вихідні відомості;
- фізична (кількісна) характеристика;
- серія;
- примітки;
- стандартний номер.

У табл. 2 наведено деякі зони і елементи бібліографічного опису та приклади їхнього оформлення (напівжирним курсивом виділено факультативні елементи).

Таблиця 2

Бібліографічний опис

Зони опису	Наповнення зони опису	Приклади
1	2	3
Назва / Відомість про відповідальність	<i>Заголовок.</i> <i>Основна назва. Друга назва : відомості, які відносяться до назви / Відомості про авторство чи відповідальність ; про інших осіб.</i>	<i>Шопа Я. І.</i> Електрика та магнетизм. Збірник задач із розв'язками : навч. посіб. : <i>[для вищ. навч. закл.]</i> / Я. І. Шопа, В. М. Лесівців, Т. М. Демків ; за ред. <i>Я. І. Шопа.</i> —
		<i>Фтомин Н.</i> Вимірювання оптичної активності кристалів за наявності дихроїзму та ефектів багатократного відбивання світла / Н. Фтомин, Я. Шопа // Вісник Львів. ун-ту. Серія фізична. —
		<i>Влох Р.</i> Кристалооптичні дослідження фазового переходу в органічних сегнетоелектриках / Р. Влох, Я. Шопа, О. Кушнір [та ін.] // Всеукраїнська школа-семинар з кристалооптики, 29–30 серпня 2011 р., Львів : зб. матеріалів. —
Видання	<i>Відомості про повторність видання / Відповідальність за видання.</i>	– [2-е вид., допов.]. —
		– [Вид. 3-тє, випр. / А. Попов]. —
		– [Репр. вид. 1925 р.] —
Вихідні відомості	<i>Місце видання : Вид-во, рік.</i>	– Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. —
		– К. : Техніка, 2007. —
Фізична (кількісна) характеристика	<i>Відомості про номер тому, випуску, об'єм документу, ілюстрований та інший матеріал.</i>	– 288 с. : <i>іл., табл.</i>
		– Вип. 46. – С. 221–234.
		– Т. 2, № 4. – С. 31–38.
		– Vol. 34, № 1. – Р. 3–9.

Продовження таблиці 2

1	2	3
Серія	<i>Назва та номер (том, рік) випуску серії.</i>	– (Серія «Бібліотека молодого науковця» ; т. 2).
Примітки		– <i>Бібліогр.: с.286–287.</i>
Стандартний номер	<i>Міжнародний номер книги (ISBN).</i>	– <i>ISBN 978-966-613-710-7.</i>
	<i>Міжнародний номер серіального видання (ISSN).</i>	– <i>ISSN 1024-588X.</i>

Подамо приклад оформлення повного бібліографічного опису книги з заголовком (виділено курсивом) і необхідними зонами та елементами (напівжирним курсивом виділено факультативні елементи):

Шопа Я. І. Електрика та магнетизм. Збірник задач із розв'язками : навч. посіб. : [для вищ. навч. закл.] / Я. І. Шопа, В. М. Лесівців, Т. М. Демків ; за ред. Я. І. Шопи. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 288 с. : іл., табл. – *Бібліогр.: с.286–287.* – *ISBN 978-966-613-710-7.*

Бібліографічний опис починають із *заголовку*, яким слугує прізвище та ініціали першого автора, зазвичай його виділяють курсивом. Потім вказують *назву* роботи — так, як вона подана на титульному аркуші. Якщо є друга назва, то її пишуть з великої літери після крапки. Другу назву не скорочують і крапки після неї не ставлять. Далі, за потреби, подають відомості, що доповнюють, уточнюють, пояснюють основну назву видання (наприклад: «навч. посібн.»; «зб. наук. праць»; «довідник» тощо). Перед уточненням ставлять двокрапку (:). Слова в уточненнях скорочують відповідно до чинних стандартів.

За косою рисою після назви твору подають *відомості про відповідальність*. Тут зазначають осіб, що несуть інтелектуальну відповідальність за документ, записуючи авторів у точності до

форми запису на титульній сторінці — спочатку ініціали, потім прізвище. Прізвища авторів відділяють комами. Якщо авторів понад чотири, можна зазначити перших три, додаючи слова [та ін.]. Далі, за потреби, уміщують інформацію про редакторів, перекладачів, організації, що брали участь у створенні твору (наприклад: за ред. ; пер. з англ. ; ЛНУ ім. І. Франка); для відокремлення цієї інформації використовують крапку з комою.

Наведемо приклад оформлення зони «Назва / Відомість про відповідальність»:

Шопа Я. І. Електрика та магнетизм. Збірник задач із розв'язками : навч. посібник / Я. І. Шопа, В. М. Лесівців, Т. М. Демків ; за ред. Я. І. Шопи. –

У зоні назви та відомостей про відповідальність вперше введено новий елемент — *загальне позначення матеріалу* ([Текст], [Електронний ресурс], [Рукопис], [Відеозапис] та ін.). Це факультативний елемент, який доцільно зазначити в описі для інформаційних масивів, що вміщують відомості про документи різних видів. Загальне позначення матеріалу приводиться після основної назви в квадратних дужках з великої літери (наприклад: ДСТУ ГОСТ 7.1–2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : видання офіційне. –)

Відомості про повторність видання (порядковий номер видання, виправлене, стереотипне, перероблене тощо) є обов'язковими елементами, їх наводять у послідовності, зазначеній у джерелі інформації. Наприклад:

- . – Вид. 3-тє, випр. / О. А. Попович. –
- . – 2-ге вид. допов. –
- . – Репр. вид. 1925 р. –

Вихідні відомості містять інформацію про місце і рік видання, назву видавництва (наприклад: – Львів : Євросвіт, 2010. –). Коли

відомості про рік видання відсутні в документі, приблизну дату видання наводять у квадратних дужках разом зі знаком запитання (наприклад: [2007?]).

Зона фізичної (кількісної) характеристики містить відомості про об'єм (кількість сторінок) документа, а також інформацію про ілюстративний та інший матеріал (наприклад: 288 с. : іл., табл.). Якщо описують частину документа (статтю із журналу, збірника), то вказують номер випуску або тому періодичного видання, а далі — сторінки, на яких поміщено статтю в журналі чи збірнику, наприклад:

- . – Вип. 46. – С. 221–234.
- . – Т. 2, № 4. – С. 31–38.
- . – Vol. 34, № 1. – Р. 3–9.

Зону серії заповнюють для періодичного серіального видання, окремим випуском якого є об'єкт опису. Тут вказують назву серії та підсерії, номер чи том випуску. Також у цьому елементі опису подають відомості, що стосуються перевидання серії, року заснування та ін., відокремлюючи їх двокрапкою. Відомості про серію беруть у круглі дужки. Наприклад:

- . – (Серія «Бібліотека молодого науковця» ; т. 2). –
- . – (Жизнь замечательных людей : ЖЗЛ : сер. биогр. : осн. в 1890 г.). –

Зона приміток у цілому факультативна і містить додаткову інформацію про об'єкт опису, це може бути інформація про наявність додатків, бібліографічних списків, покажчиків та інших компонентів довідкового апарату, відомості про депонування, про режим доступу та ін. Текст примітки не регламентується. У середині приміток між елементами опису ставлять приписані їм знаки. Відомості, що наводять в примітках, запозичують з будь-якого джерела інформації, але в квадратні дужки не ставлять. Наприклад:

- . – Бібліогр.: с.286–287. –
- . – Деп. у ДНТБ України 03.01.08, №14-Ук2008. –

. – Режим доступу: <http://www.gntb.gov.ua>. –

У зоні стандартного номера (чи його альтернативи) приводять міжнародні стандартні номери, присвоєні об'єкту опису: Міжнародний стандартний номер книги (ISBN) або Міжнародний стандартний номер серіального видання (ISSN). Якщо міжнародний стандартний номер відсутній, як його альтернативу допускається приводити номер державної реєстрації, видавничий номер, інші номери.

Наприклад:

- . – ISBN 978-966-613-710-7.
- . – ISSN 1024-588X.
- . – № держ. реєстрації 0329600098.

Кожну *зону бібліографічного опису* відокремлюють крапкою і тире, а перше слово пишуть з великої літери (наприклад: Вісник Львів. ун-ту. Серія фізична. – 2011. – Вип. 46. – С. 221–234.).

У бібліографічному описі використовують *знаки приписаної пунктуації* (за старою термінологією — умовні розділові знаки). До них відносяться: (.) крапка і тире; (,) крапка; (,) кома; (:) двокрапка; (;) крапка з комою; (/) коса риска; (//) дві косі риски; () круглі дужки; [] квадратні дужки; (+) плюс; (=) знак рівності. На відміну від звичайних граматичних знаків, знаки приписаної пунктуації виконують розпізнавальні функції елементів. Для розрізнення знаків приписаної та граматичної пунктуації застосовують проміжок в один друкований знак до і після приписаного знака (наприклад: К. : Техніка, 2007. – 288 с. : іл., табл.). Проміжки між знаками та елементами опису є обов'язковими. Виняток — крапка та кома — проміжки залишають тільки після них (наприклад: Riga, Latvia. – Р. 118.). Знак крапка з комою до винятку не відноситься.

Бібліографічні відомості наводять у описі в тому вигляді, в якому вони подані у джерелі інформації. Головне джерело інформації використовують для складання опису в цілому, а для кожної

зони опису встановлено приписане джерело, залежно від виду документа. Наприклад, для книг джерелом для зони назви і відомостей про відповідальність є титульна сторінка.

Відомості, не зазначені на титулі, наводять у квадратних дужках (наприклад: / [уклад. В. Пилипенко]). У квадратних дужках також наводять відомості, запозичені із джерел поза документом і сформульовані бібліографом на основі його аналізу. Доповнення «[та ін.]» (та інші), зазначення «[б. в.]» (без видавця), що додає в опис бібліограф, потрібно також брати у квадратні дужки. Квадратні дужки застосовують у межах однієї зони. Якщо суміжні елементи відносяться до різних зон, то кожен елемент беруть в окремі квадратні дужки.

Залежно від об'єкту опису, розрізняють монографічний, зведений та аналітичний бібліографічний опис:

- монографічний — опис на окремо виданий документ (книга, брошура, географічна карта тощо);
- зведений — на групу документів (багатотомне видання, серійні видання, річний комплект журналів або газет тощо);
- аналітичний — на частину документа (розділ, глава, стаття із журналу, збірника тощо).

Зведений бібліографічний опис — це опис багатотомного видання, подібний до опису книги. Відомості про те, зі скількох томів складається видання, вказують безпосередньо після назви видання, відокремивши його двокрапкою (:). Якщо багатотомне видання вийшло з друку упродовж кількох років, то наводять рік виходу першого і через тире — рік останнього тому або дані про усі томи. Наприклад:

Загальний курс фізики : в 3 т. / за ред. І. М. Кучерука – Т. 1. Механіка. Молекулярна фізика і термодинаміка. – К. : Техніка, 1999. – 536 с. ; Т. 2. Електрика і магнетизм. – К. : Техніка, 2001. – 452 с. ; Т. 3. Оптика. Квантова фізика. – К. : Техніка, 1999. – 515 с.

Аналітичний бібліографічний опис (для періодичних видань) складається із зон та елементів, зазначених у такій послідовності: *Відомості про складову частину документа / Відомості про відповідальність // Відомості про ідентифікуючий документ. – Відомості про місцезнаходження складової частини в документі.* Наприклад:

Вимірювання оптичної активності кристалів за наявності дихроїзму та ефектів багатократного відбивання світла / Н. Фтомин, Я. Шопа // Вісник Львів. ун-ту. Серія фізична. – Вип. 46. – С. 221–234.

Бібліографічний опис електронного документа складається за правилами формування аналітичних описів. У першій частині опису подають відомості про документ, у другій — його адресу. Наприклад:

Voloshinovskii A.S. Luminescent properties of SrCl₂-Eu microcrystals embedded in NaCl host / A. S. Voloshinovskii, A. S. Pushak, V. V. Vistovsky [et al.] // HASYLAB Annual report 2009. – http://hasylab.desy.de/annual_report/files/2009/2009749.pdf

Бібліографічний опис складають мовою видання документа. Скорочення слів і словосполучень елементів опису мають відповідати вимогам ДСТУ 3582–97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Для прискорення процесу правильного оформлення бібліографії наукової праці у *Додатку* подано приклади опису різних документів з усіма зонами опису та знаками пунктуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. – [Чинний від 07-01-2007]. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи; Національний стандарт України).
2. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання. – [Чинний від 04-01-2008]. – К. : Держспоживстандарт України, 2008. – 12 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи; Національний стандарт України).
3. ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила : видання офіційне. – [Чинний від 04-07-1997]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 27 с. – (Державний стандарт України).
4. ДСТУ 3008–95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення : видання офіційне. – [Чинний від 26-02-1995]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 38 с. – (Державний стандарт України).
5. ГОСТ 7.12–93. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила : издание официальное. – [Дата введения 1995-07-01]. – Минск : Межгосударственный совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1993 – 12 с. – (Межгосударственный стандарт).

6. СТУ 73.1-02070987.01:2009. Звіти про наукову діяльність [Електронний ресурс]. – Львів, 2009 – Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/Geninf/standart_.htm – (Стандарт університету).
7. СТУ 73.1-02070987.02:2009. Бібліографічний опис у списку використаних джерел. Загальні вимоги і правила складання. [Електронний ресурс]. – Львів, 2009 – Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/Geninf/standart_.htm – (Стандарт університету).
8. СТУ 73.1-02070987.03:2009. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення [Електронний ресурс]. – Львів, 2009 – Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/Geninf/standart_.htm – (Стандарт університету).
9. Юлдашева С. Введення в дію нового стандарту з бібліографічного опису ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Основні відмінності від ГОСТ 7.1-84 // Вісн. Кн. палати. – 2007. – № 6. – С. 12–13.
10. Нові правила бібліографічного опису // Вісн. Кн. палати. – 2007. – № 7. – С. 23. – № 8. – С. 25. – № 9. – С. 24.
11. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюллетень ВАК України. – 2008. – № 3. – С. 9–13.

ДОДАТОК

Приклади оформлення бібліографічного опису*

Книги

Однотомний документ

Один автор

1. Довгий Я. О. Чарівне явище надпровідність / Ярослав Довгий – Львів : Євросвіт, 2000. – 440 с. : іл. – (Серія «Бібліотека молодого науковця»; т. 1 ; ISBN 966-7343-01-4). – ISBN 966-7343-10-3.
2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Д. Г. Коренівський ; НАН України, Ін-т математики. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). – *Бібліогр.: с. 97–106 (93 назви) та в підрядк. прим.*

Два автори

3. Шопа Я. І. Електрика та магнетизм. Лабораторний практикум : навч. посіб. / Я. І. Шопа, В. М. Лесівців. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 106 с.
4. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. : [для вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник ; М-во освіти і науки України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. – Львів : Растр-7, 2007. – 375 с. : іл., табл., портр. – *Бібліогр.: с. 358–362.*

* Окрім обов'язкових елементів (їх слід подавати завжди) у бібліографічному описі можуть бути й факультативні (необов'язкові), нижче вони виділені напівжирним курсивом (лише для наочності), у бібліографічних описах їх не виділяють.

Три автори

5. Шопа Я. І. Електрика та магнетизм. Збірник задач із розв'язками : навч. посіб. : [для вищ. навч. закл.] / Я. І. Шопа, В. М. Лесівців, Т. М. Демків. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 288 с. – ISBN 978-966-613-710-7.

Чотири автори

6. Перехід метал–неметал в іонно-електронних рідинах / Л. А. Булавін, Б. І. Соколовський, Ю. О. Плевачук, В. М. Склярчук. – Київ : АСМІ, 2008. – 312 с.

П'ять і більше авторів

7. Фізичні основи електронної техніки : підручник / З. Ю. Готра, І. Є. Лопатинський, Б. А. Лукіянець [та ін.] ; за ред. З. Ю. Готри. – Львів : Бескид Біт, 2004. – 800 с.

Без автора

8. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології = *Problems of Typological and Quantitative Lexicology* : [зб. наук. праць] / наук. ред. Каліущенко В. [та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с. : іл., табл. – *Текст: укр., рос., англ.*

Багатотомний документ

9. Справочник по лазерам : в 2 т. : пер. с англ. с изм. и доп. / под ред. акад. А. М. Прохорова. – Т. 2. – М. : Советское радио, 1978. – 400 с.
10. Загальний курс фізики : в 3 т. / за ред. І. М. Кучерука – Т. 1. Механіка. Молекулярна фізика і термодинаміка. – К. : Техніка, 1999. – 536 с. ; Т. 2. Електрика і магнетизм. – К. : Техніка, 2001. – 452 с. ; Т. 3. Оптика. Квантова фізика. – К. : Техніка, 1999. – 515 с.
11. Жлуктенко В. І. Теорія ймовірностей і математична статистика : навч. посібн. : у 2 ч. / В. І. Жлуктенко, С. І. Наконечний, С. С. Савіна. – Ч. 2. Математична статистика – К. : КНЕУ, 2001. – 336 с.

12. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. И. В. Ковалева, Е. Ю. Рубцова ; ред. В. Л. Иванов]. – Львов : НТЦ «Леонорм–Стандарт», 2005. – (Сер. «Нормативная база предприятия»). Т. 1. – 2005. – 277 с.

Матеріали конференцій, семінарів

13. Матеріали наук.-практ. конф. «Викладання фізики, наукові дослідження: 60 років досвіду та перспективи XXI століття» *[До 60-річчя кафедри загальної фізики] : 24–25 листопада 2005 р., Львів* / ЛНУ імені Івана Франка, каф. заг. фізики ; *відп. ред. Я. І. Шона*. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 136 с.
14. Матеріали IV міжнар. конф. «Фізика неупорядкованих систем», присв. 75-річчю від дня народження проф. Ярослава Дутчака : *14–16 жовтня 2008 р., Львів* / ЛНУ імені Івана Франка, кафедра фізики металів. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 196 с.
15. Різдвяні дискусії 2011 : *програма і тези доповідей наук. конф. : 4–5 січня 2011 р., Львів* / ЛНУ імені Івана Франка, каф. теор. фізики. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 10 с.
16. Всеукр. школа-семінар з кристалооптики, присв. 80-річчю з дня народження засл. проф. ЛНУ імені Івана Франка М. О. Романюка : *програма і тези доповідей : 29–30 серпня 2011 р., Львів* / ЛНУ імені Івана Франка, каф. експер. фізики. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 132 с.
17. Міжнар. конф. студентів і молодих науковців з теор. та експер. фізики «Єврика-2008» : *тези доповідей : 19–21 травня 2008 р., Львів* / ЛНУ імені Івана Франка, факультети фізичний та електроніки. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 211 с.
18. 5-th International Workshop on Functional and Nanostructured Materials : *Abstract Book : 31 August–6 September, 2008, Lviv, Ukraine* / Ivan Franko National University of Lviv [et al.] ; *edit. Ja. Rybicki*. – Gdansk : Task Publishing, 2008. – 162 p. – ISBN 978-83-908112-5-3.

Складові частини

Книга

19. Якібчук П. Фізичний факультет / П. Якібчук // Енциклопедія Львівського університету. Фізичний факультет. Факультет електроніки. Астрономічна обсерваторія. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – С. 161–164.
20. Jaskorzynska B. Silicon-Based Photonic Crystals and Nanowires / Bozena Jaskorzynska, Lech Wosinski // Photonic Crystals: Physics and Technology. – Milano : Springer, 2008. – P. 149–169.

Періодичне видання

21. Романюк М. Рефракційні дослідження фероїків у Львівському університеті / М. Романюк // Вісник Львівського ун-ту. Серія фізична. – 2011. – Вип. 46. – С. 83–95.
22. Stetsko M. M. Scattering problem in deformed space with minimal length / M. M. Stetsko, V. M. Tkachuk // Phys. Rev. A. – 2007. – Vol. 76, № 1. – P. 012707–012713.
23. Sklyarchuk V. Semiconductor-Metal Transition in Semiconductor Melts with 3d Metal Admixtures / V. Sklyarchuk, Yu. Plevachuk, S. Mudry [et al.] // Journal of Physics: Conference Series. – 2008. – Vol. 98. – P. 062003.
24. Новосад С.С. Влияние примеси Bi_3 на спектральные характеристики CaI_2 / С.С. Новосад, И. С. Новосад, И. А. Хвищун [и др.] // Неорганические материалы. – 2008. – Т. 44, № 6. – С. 760–764.

Збірник тез

25. Фтомин Н. Визначення дихроїзму кристалів поляриметричним та спектральним методом / Н. Фтомин // Міжнар. конф. студентів і молодих науковців з теор. та експер. фізики «Єврика-2007» : 22–24 травня 2007 р., Львів : зб. тез. – С.17.
26. Pushak A. S. Luminescent properties of $\text{LaBr}_3\text{-Ce}$ microcrystals embedded in NaBr host / A. S. Pushak, V. V. Vistovsky, S. V. Myag-

kota [et al.] // The XVI International Seminar on Physics and Chemistry of Solids (ISPCS 2010) : 6–9 June 2010, Lviv : Book of Abstracts. – Lviv, 2010. – P. A-42.

Електронні ресурси

27. Aksimentyeva O.I. Anode Synthesis and Electrooptical Properties of Poly-3,4-Ethylenedioxythiophene-Polyaniline Hybrid Layers / O. I. Aksimentyeva, O. I. Konopelnyk, D. O. Poliovyi // Preprint of 239th National Meeting of American Chem. Soc. ; 4–10 April, 2010, San-Francisco, USA – 4 p. – Available from: http://abstracts.acs.org/chem/239nm/program/view.php?obj_id=7372&terms=.
28. СТУ 73.1-02070987.01:2009. Звіти про наукову діяльність *[Електронний ресурс]*. – Львів, 2009 – Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/Geninf/standart_.htm – (Стандарт університету).
29. Бекшаев О. Фізичні основи ЕОМ : навч. посіб. *[Електронний ресурс]* / О. Бекшаев. – Одеса, 2010. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. електрон. опт. диску.

Автореферати дисертацій

30. Кушнір О. С. Кристалооптичні властивості просторово модульованих і дихроїчних матеріалів : автореф. дис. ... д-ра фіз.-мат. наук : спец. 01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків / О. С. Кушнір; ЛНУ імені Івана Франка. – Львів, 2005. – 36 с.
31. Чернишов О. О. Векторні сингулярності у частково когерентних світлових полях : автореф. дис. ... канд. фіз.-мат. наук : спец. 01.04.05 – оптика, лазерна фізика / О. О. Чернишов ; ЧНУ імені Юрія Федьковича. – Чернівці, 2010. – 20 с.

Дисертації

32. Конопельник О.І. Оптичні властивості та електропровідність органічних напівпровідників на основі спряжених поліаренів : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : спец. 01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків *[Рукопис]* / О. І. Конопельник ; ЛНУ імені Івана Франка. – Львів, 2004. – 155 с.

Патенти та авторські свідоцтва

33. Пат. 28823 А Україна, 6 G03C1/72. Фоточутливий матеріал на основі бромистого кадмію / С. С. Новосад, Б. М. Костюк, Б. О. Белікович ; заявник Львівський нац. ун-т імені Івана Франка. – № 97104853 ; заяв. 02.10.1997 ; опубл. 16.10.2000 – Бюл. № 5-П.
34. А. с. 1371185 СССР. Способ определения поляризаационно-оптических свойств кристаллов / И. В. Бережной, О. Г. Влох, Я. И. Шопа ; заявитель Львовский гос. ун-т им. Ив. Франко – № 4013445 ; заявл. 20.12.85 ; опубл. 1.10.87. – Бюл. № 12.

Депоновані наукові праці

35. Бочар О. О. Оптичний датчик для вимірювання кута відхилення балістичного маятника / О. О. Бочар ; НДПКІ «Іскра». – Луганськ, 2010. – 6 с. – Деп. у ДНТБ України 20.06.10, №38-Ук2010.

Препринти

36. Мисакович Т. М. Модель Бозе–Фермі–Хаббарда: вихід за рамки наближення середнього поля / Т. С. Мисакович. – Львів : ІФКС НАН України, 2012. – 10 с. – (Препринт / Інститут фізики конденсованих систем НАН України ; 12-01Е).

Словники

37. Українсько-німецький тематичний словник = *Ukrainisch-deutsches thematisches Wörterbuch* : [близько 15 000 термінів] / уклад. Н. Яцко та [ін.]. – К. : Карпенко, 2007. – 219 с.

Атласи

38. Україна : екол.-геогр. атлас / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. – К. : Варта, 2006. – 217 с. : *іл., табл., портр., карти.*

Стандарти

39. ДСТУ 3008–95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення : видання офіційне. – [Чинний від 26-02-1995]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 38 с. – (Державний стандарт України).
40. ГОСТ 7.12–93. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила : издание официальное. – [Дата введения 1995-07-01]. – Минск : Межгосударственный совет по стандартизации, метрологии и сертификации, 1993 – 12 с. – (Межгосударственный стандарт).

Бібліографічні покажчики

41. Іван Пулюй: життя в ім'я науки та України *[Текст]* : бібліогр. покажч. / Терноп. обл. універс. наук. б-ка, Терноп. нац. техн. ун-т ім. І. Пулюя ; уклад. Л. Оленич – Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2010. – 84 с.
42. Науково-дослідницька та творчо-пошукова робота : науково-допоміжний бібліографічний покажчик / укладачі: З. Горова, В. Косенко. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. – 163 с.

Навчальне видання

Ярослав Іванович Шопа

БІБЛІОГРАФІЯ**ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ**

Методичні рекомендації
для студентів фізичного факультету

Комп'ютерне верстання: Наталія Гладка

Формат 60×84/16. Умовн. друк. арк. 1,5. Наклад 50 прим.
Львівський національний університет імені Івана Франка
Фізичний факультет
29005, Львів, вул. Кирила і Мефодія, 8